

PÆDAGOGISK TILSYN

December 2023

Børnehuset Dragen
Skanderborg Kommune

Indholdsfortegnelse

1 INTRODUKTION.....	3
2 SAMMENFATNING	4
2.1 Tilsynets konklusioner	4
2.2 Bemærkninger og udviklingstiltag	4
3 STRUKTUREL KVALITET	5
3.1 Organisering.....	5
3.2 Fysiske rammer	5
3.3 Personalestabilitet og medarbejderinddragelse	5
3.4 Andre rammevilkår.....	6
4 PROCESKVALITET	7
4.1 Observationer.....	7
4.2 Resultater opdelt på de enkelte temaer.....	7
4.2.1 Barnesyn:	7
4.2.2 Det pædagogiske læringsmiljø:	8
4.2.3 Faglig udvikling og evaluering:	9
5 RESULTATKVALITET	10
5.1 Sprogvurdering 3-6.....	10
5.2 Dialogværktøj	10
Bilag - grafisk fremstilling, Rambøll sprog og dialogværktøj (er ikke webtilgængelig)	11
Resultater - Historisk udvikling	11
Resultater - Opdelt på alder.....	12
Resultater - Dialog	13

1 INTRODUKTION

I Skanderborg Kommune gennemfører Sekretariatet for skoler, dagtilbud og familier de pædagogiske tilsyn. Der føres tilsyn med dagtilbuddene ud fra et delvist kontrollerende, delvist udviklende perspektiv. Observation og dialog har derved en stor vægtning i tilsynsprocessen.

Det anvendte tilsynsmateriale er datainformeret og bygger på forskning om, hvad der definerer et dagtilbud med høj kvalitet, hvor specielt den gode relation mellem barn og voksen er i fokus. Med tilsynets lærende og udviklende fokus, understøttes at alle aktørerne omkring børnene har en vigtig rolle i at skabe læringsmiljøer, der fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Tilsynet tilrettelægges, så den tilsynsførende så vidt muligt er upartisk og kan forholde sig neutral. Uvildighed sikres bl.a. ved at tilsynet sker på et tydeligt grundlag og på baggrund af systematisk og ensartet metode til vurderingen af kvaliteten i de forskellige pædagogiske læringsmiljøer.

Tilsynsprocessen foregår over en 2-årig periode, hvor år 1 er det anmeldte tilsyn. Det anmeldte tilsyn består af observationer, dataindsamling, tilsynsmøde, udarbejdelse af udviklingsplan, samt en afsluttende kvalitetsdialog. Følgende rapport indeholder data fra det anmeldte tilsyn.

År 2 er det uanmeldte tilsyn, som pågår i alle børnehuse. Tilsynsførende gennemfører observationer med afsæt i børnehusets udviklingsplan fra det anmeldte tilsyn. Efterfølgende er der et statusmøde med ledelsen med opfølgning på arbejdet med udviklingsplanen, samt på tilsynsførendes uanmeldte observationer.

Forskning om kvalitet i dagtilbud kan opdeles i 3 elementer; strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat-kvalitet. Strukturel kvalitet omhandler de forhold, den pædagogiske praksis arbejder indenfor. Det kunne fx være fysiske rammer, normering og uddannelse af personalet. Proceskvalitet handler om den pædagogiske kvalitet herunder interaktioner mellem børn og voksne og børns sociale og emotionelle udvikling gennem leg og aktiviteter. Resultatkvalitet omhandler børnenes udbytte ved at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk. Strukturel kvalitet og proceskvalitet er i høj grad en forudsætning for resultat-kvalitet, men man kan også til en vis grad arbejde målrettet med resultat-kvalitet. Tilsynet vægter alle 3 elementer og tager udgangspunkt i et bredt datagrundlag, hvor tilsynsførende på baggrund deraf, afslutningsvist foretager en samlet vurdering af kvaliteten i dagtilbuddet.

Tilsynet vurderes ud fra følgende taksonomi:

- **Fortsat indsats** og anbefalinger til videreudvikling, samt opretholdelse af de pædagogiske læringsmiljøer
- Behov for **justering af indsats** og henstilling til udvikling af de pædagogiske læringsmiljøer
- Behov for ny **forbedret indsats**, herunder iværksættelse af skærpet tilsyn og udarbejdelse af handleplan med henblik på iværksættelse af indsatser for at udvikle de pædagogiske læringsmiljøer

Tilsynet er gennemført i perioden august – december 2023 med afsluttende Kvalitetsdialog d. 15.12.2023.

2 SAMMENFATNING

2.1 Tilsynets konklusioner

Bemærkninger tilsynsførende:

I forbindelse med tilsynet blev der observeret overvejende god og høj kvalitet. Observationer, yderligere data, samt tilsynsdialogen med ledelse og medarbejdere, viser at der er i Børnehuset Dragen er fin sammenhæng mellem den pædagogiske praksis og kravene i Den styrkede pædagogiske læreplan. Tilsynets vurdering er derfor en fortsat indsats, med anbefalinger til videreudvikling, samt opmærksomhed og nysgerrighed på, hvordan de eksisterende pædagogiske læringsmiljøer fastholdes og videreudvikles.

2.2 Bemærkninger og udviklingstiltag

Bemærkninger tilsynsførende:

På mødet blev følgende valgt som indsatser ift. den fortsatte udvikling:

Struktur - systematisk planlægning; tydelig plan B, når strukturen ændres f.eks. sygdom, større bevidsthed om pædagogikken i de pædagogiske aktiviteter, overgange og rutiner. Mere overskuelige overgange for børnene.

NUZO - pædagogisk personale, der følger og deltager i børnenes leg; flere berigende og udvidende interaktioner mellem børn og de pædagogiske medarbejdere. Børnene får mere voksen understøttelse og passende udfordringer.

Gråd og fysiske konflikter; større faglig forståelse af, hvad der følelsesmæssigt sker i barnet v. gråd eller konflikt. Forståelse af årsag til gråd og konflikter og justering af læringsmiljø.

3 STRUKTUREL KVALITET

Strukturel kvalitet kan forstås som de rammer og forhold, som den pædagogiske praksis arbejder inden for og er påvirket af økonomi, organisering, ledelse mm. i dagtilbuddet.

I følgende afsnit, er tilsynsførendes kommentarer til børnehusets svar og bemærkninger i forbindelse med rammevilkår.

3.1 Organisering

Tilsynsførendes bemærkninger

Der er intet at bemærke til børnehusets organisering af børnegrupperne.

3.2 Fysiske rammer

Dagtilbuddets fysiske rammer defineres af dets inde- og udemiljø, dvs. bygninger, indretning af indendørs og udendørs rum, interiør samt genstande, legetøj og legeredskaber. Dagtilbuddets fysiske rammer tænkes ofte som en given og statisk størrelse, men megen forskning peger på de fysiske rammer som en dynamisk størrelse, dvs. rammer, der ændrer sig eller skifter mellem at fungere som ramme for forskellige aktiviteter. Flere studier belyser, hvorledes de fysiske rammer bliver en betydningsfuld strukturel faktor for kvalitet i dagtilbud, og hvordan tilrettelæggelsen af disse kan anvendes aktivt til at strukturere praksis og børns aktiviteter.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er i børnehuset gennemført de lovpligtige tilsyn med bygninger og vedligehold, legepladssikkerhed og brandsikkerhed.

3.3 Personalestabilitet og medarbejderinddragelse

Personalestabilitet

Med personalestabilitet tænkes der på, hvorvidt der er stort sygefravær i en personalegruppe eller stor udskiftning af medarbejdere i et dagtilbud.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Tilsynsførende har intet at bemærke

Medarbejderinddragelse, tillidsrepræsentant og arbejdsmiljørepræsentant

Tilsynsførendes bemærkninger:

Tilsynsførende har intet at bemærke

3.4 Andre rammevilkår

Økonomi

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der var ikke bemærkninger til økonomien ved seneste budgetgennemgang. Der er ikke behov for at gøre en ekstra indsats i forhold til at styre børnehushets økonomi.

Mad og måltider

Med mad og måltider tænkes der på, om børnehuset aktivt fremmer børnenes viden om sund mad. Om forældrene inddrages i børnehushets mad- og måltidspolitik. Om der er udfordringer med usund kost i børnehuset og brug for at gøre en ekstra indsats omkring mad og måltider.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er intet at bemærke

Førstehjælp

Med førstehjælp spørges til, om personalet i børnehuset har taget førstehjælpskursus/genopfriskningskursus indenfor de sidste par år.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er intet at bemærke

Hygiejne

Med hygiejne tænkes på, om børnehuset har formuleret hygiejnerutiner med henblik på at reducere sygdomme og infektioner og om forældrene inddrages i disse, fx ved at emnet taget op på bestyrelses- og forældremøder. Er der behov for at gøre en ekstra indsats omkring arbejdet med hygiejne.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er intet at bemærke

Magtanvendelse

Med magtanvendelse tænkes på, om personalet har den nødvendige viden om retningslinjerne for magtanvendelse på dagtilbudsområdet. Er der behov for at gøre en ekstra indsats i forhold til at mindske magtanvendelsen i børnehuset.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Der er intet at bemærke

4 PROCESKVALITET

Proceskvalitet er udtryk for den kvalitet, der findes i det pædagogiske arbejde, og som opstår bl.a. i relationer mellem børn og voksne og gennem læringsmiljøets stimulering af børns sprog og generelle kompetenceudvikling. Proceskvalitet omfatter også kvaliteten af de pædagogiske kompetencer med hensyn til interaktion med børn i forbindelse med leg og læring. Til at kigge på proceskvaliteten kan forskellige miljøvurderinger inddrages i arbejdet med udvikling af kvalitet i dagtilbud.

4.1 Observationer

Som en del af tilsynets data gennemføres observationer. Observatørerne er; kontraktleder, daglig leder, to pædagoger, tilsynsførende og konsulent. Observationerne analyseres med udgangspunkt i det forskningsinformerede dialogmateriale KVALid. KVALid tager direkte afsæt i Dagtilbudsloven samt den styrkede pædagogiske læreplan, ud fra en opbygning og systematik der bygger på den styrkede pædagogiske læreplans grundbegreber og overskrifter. KVALid bygger på globale kvalitetskriterier, som alle børn har ret til: Demokrati, læring, relationer og inklusion. Kvaliteten af udsagnene i hæfterne bygger på national og international forskning om kvalitet i dagtilbud. Materialet danner dermed et fælles fundament for en ensartet forståelse af, hvordan kvalitet i dagtilbud i Skanderborg Kommune ser ud.

I forbindelse med tilsynet observeres der på temaet *Barnesyn*. Tilsynsførende og konsulent observerer i tilsynsprocessen herudover altid på det pædagogiske grundlag og *læringsmiljøet generelt*. Derudover er temaet *faglig udvikling og evaluering* altid en del af dialogen med ledelsen. På tilsynsmødet får alle mulighed for at fremlægge deres observationer. Den efterfølgende dialog tager blandt andet afsæt i det fremlagte.

Tilsynsførendes opsamlende konklusioner i forbindelse med observationsdata, vil fremgå i følgende afsnit.

4.2 Resultater opdelt på de enkelte temaer

4.2.1 Barnesyn:

Hvordan vurderes dagtilbuddets styrker?

Tilsynsførendes bemærkninger

Daglig leder fortæller ved mødestart, at de med vilje har valgt at observere på tidspunkter, hvor de vurderer, de er mest udfordrede. Fordi de gerne vil sætte ind der.

Der bliver overvejende observeret god til høj kvalitet i Børnehuset Dragen.

- Bl.a. er det observeret, at de voksne er gode til at fordele sig, så de er i fysisk nærhed af børnene. Der er observeret deltagende voksne, der er i aktivitet med børnene. Både indendørs og på legepladsen.
- Der er både observeret børneinitieret og vokseninitieret leg/aktivitet.
- De voksne er omsorgsfulde og opmærksomme på børnene, der altovervejende mødes respektfuldt og ordentligt.
- Der er overordnet set en god tone og rar stemning i huset.

- På mødet blev der talt om, at det er et rigtig godt udgangspunkt at de voksne er gode til at fordele sig, og være tæt på børnene. Det er et rigtig godt afsæt for at arbejde endnu mere med at udvide og berige børnenes leg, og dermed også berige og understøtte den sproglige udvikling. Eksempel fra en observation: 1 voksen sidder med nogle børn i sandkassen. Den voksne er fysisk nærværende, og kunne med fordel bruge det afsæt til i endnu højere grad at understøtte og berige børnenes leg ved at deltage aktivt sammen med børnene.

Hvordan vurderes dagtilbuddets udviklingspotentialer?

Tilsynsførendes bemærkninger

- Der blev observeret mange rigtig gode intentioner, men det blev nogle gange svært at lykkes bl.a. pga. manglende struktur. Eksempelvis en voksen alene i motorikrummet uden en egentlig (synlig)plan. Vedkommende forsøgte at "se" børnene og deres intentioner, men det blev en svær opgave, når de mange børn havde gang i hver deres.
- Det blev observeret at nogle børn gik lidt under radaren ift. de voksnes opmærksomhed.
- Der kunne med fordel rettes opmærksomhed mod barn-barn relationen. At hjælpe børnene med at få øje på hinanden.
- Der blev i vuggestuen observeret en del gråd, man med fordel kunne være nysgerrig på.

4.2.2 Det pædagogiske læringsmiljø:

Hvordan vurderes dagtilbuddets styrker?

Tilsynsførendes bemærkninger

- Generelt var der en del legetøj til rådighed for børnene og det var passende ift. alder.
- Der var en del kodede rum; eks. Legekøkken med tilhørende effekter, sofa med bøger til rådighed.
- De voksne er gode til at fordele sig med børnene, så aktiviteter foregår i mindre grupper med fysisk nærværende voksne.
- Der er udstillinger og materialer i børnehøjde der understøtter børnenes mulighed for at udvikle begreber og forståelse for sprog.
- Der er en stor og varieret legeplads, med mange forskellige muligheder for leg. Legepladsen er inddelt i forskellige zoner, der understøtter at børnenes leg ikke forstyrres. Vuggestuen er adskilt, men der er låger, der gør det muligt for vuggestuen at anvende den store del af legepladsen.
- På legepladsen observeres fysisk nærværende voksne, der med fordel kunne være endnu mere aktive og med-legende med børnene. Det vil bl.a. give mulighed for at berige og udvide leg og sprog, understøtte børnenes fællesskab og relationer.

Hvordan vurderes dagtilbuddets udviklingspotentialer?

Tilsynsførendes bemærkninger

Der er et rigtig godt fundament for at understøtte og styrke børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i Børnehuset. Der er en del materialer til rådighed, der er en del materialer udstillet, og der er fysisk nærværende og omsorgsfulde voksne.

Når man er så dygtige til at fordele sig som voksne, vil næste naturlige skridt være, at være endnu mere grundige i sin planlægning. F.eks. være tydelig på intentioner og formål med en aktivitet/et emne. Eksempelvis blev det observeret at børnene ikke nødvendigvis drog den intenderede fordel ved at være sammen på årgangen, da deres fællesskab ikke blev aktivt understøttet.

Tydelige roller og intentioner gør det endvidere nemmere for de voksne at være fleksible og justere sig til konteksten på dagen; eksempelvis børnenes ønsker og behov, voksnes fravær pga. f.eks. sygdom etc.

Tilpasse udfordringer: Især i vuggestuen blev der observeret meget omsorgsfulde voksne. For at understøtte børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, kunne man med fordel være opmærksomme på derudover at tilbyde børnene tilpasse udfordringer ift. deres NUZO.

Det blev observeret at man med fordel kunne inddrage børnene mere i måltiderne ift. selvhjulpethed. F.eks. hjælpe med borddækning og afrydning.

Tilsynsførende observerede en samling, der måtte afbrydes, da det blev for svært for mange af børnene. Der manglede tilsyneladende tydelige og genkendelige aftaler for børnene, hvoraf mange var urolige. Pædagogen valgte helt relevant at afbryde samlingen, da det ikke var en god oplevelse for hverken børn eller voksne.

Observationen var enkeltstående, og årsagen blev drøftet med ledelsen under tilsynsmødets del 2. Tilsynsførende vurderer at der er handlet relevant herpå fra ledelsens side

4.2.3 Faglig udvikling og evaluering:

Hvordan vurderes dagtilbuddets styrker?

Tilsynsførendes bemærkninger

- I Børnehuset såvel som i dagtilbuddet er der stort fokus på den faglige ledelse og organiseringen heraf. Der er stort fokus på kompetenceudvikling f.eks. NEST, KVALid. I børnehuset bruger man i personalegruppen KVALid systematisk til at evaluere og følge op.
- Mødeaktivitet i børnehuset indeholder stuemøder, pædagogmøder. Daglig leder deltager på begge.
- Derudover er man netop startet op med at afholde pædagogmedhjælper-møder. Her skal der være faglige oplæg for medhjælperne.
- Der er afsat 2 timers samlet forberedelse til alle pædagoger.
- I arbejdet med temaer, bruger man word-mapping til at sikre et "før, under og efter" sammen med børnene. Her er de særligt opmærksomme på børn med 2 eller flere sprog og deres sprogforståelse.
- Læringsmiljøet evalueres en gang om året på et pædagogmøde.
- Generelt anvendes NEST og KVALid til at evaluere på læreplanen.
- I børnehuset er der fokus på forældresamarbejdet, og man bruger blandt andet hjemmebesøg i samarbejdet med familier, der er nyankomne til Danmark.

Hvordan vurderes dagtilbuddets udviklingspotentialer?

Tilsynsførendes bemærkninger

Ledelsen ønsker at sætte fokus på børnenes perspektiv i evalueringen af læringsmiljøerne.

5 RESULTATKVALITET

Resultat kvalitet omhandler børnenes udbytte ved at gå i dagtilbud, både her og nu og på længere sigt. Det gælder børns trivsel, læring og udvikling – kognitivt, socialt og motorisk.

5.1 Sprog vurdering 3-6

For at understøtte børns sproglige udvikling, har kommunen, jf. Dagtilbudslovens §11, ansvaret for at der gennemføres en sprog vurdering af børn i alderen omkring 3 år, der er optaget i et dagtilbud, hvis der er sproglige, adfærdsmæssige eller andre forhold, der giver formodning om, at barnet kan have brug for sprogstimulering. Der foreligger altså ikke et lovmæssigt krav om at sprog vurdere 3-årige børn, med mindre man er bekymret for den sproglige udvikling, og har en formodning om at barnet kan have brug for særlig tilrettelagt sprogstimulering.

Tilsynsførendes bemærkninger:

I børnehuset sprog vurderes alle 3 og 5-årige, samt de 2 og 4-årige ved behov.

Børnehusets sprog vurderinger er drøftet i forbindelse med tilsynet, og tilsynsførende vurderer, der arbejdes relevant med den sproglige indsats, målrettet de enkelte børns forudsætninger.

5.2 Dialogværktøj

Formålet med dialogværktøjet er at skabe et godt grundlag for det løbende samarbejde og for dialogen med forældre omkring barnets kompetencer og udviklingspotentialer.

Tilsynsførendes bemærkninger:

Børnehusets dialogværktøj er drøftet i forbindelse med tilsynet, og tilsynsførende vurderer, at der er skabt et godt grundlag for det løbende samarbejde og for dialogen med forældre omkring barnets kompetencer og udviklingspotentialer.

Bilag - grafisk fremstilling, Rambøll sprog og dialogværktøj (er ikke webtilgængelig)

Antal sprogvurderinger fordelt på indsatsgrupper

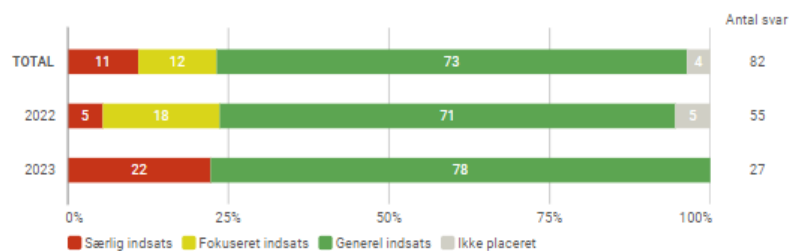
	Særlig indsats	Fokuseret indsats	Generel indsats	Ikke placeret
Før-skriftlige færdigheder	8% (3)	18% (7)	68% (26)	5% (2)
Talesproglige færdigheder	11% (9)	12% (10)	73% (60)	4% (3)

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023 og 2022.

Kilde: Rambøll Sprog.

Resultater - Historisk udvikling

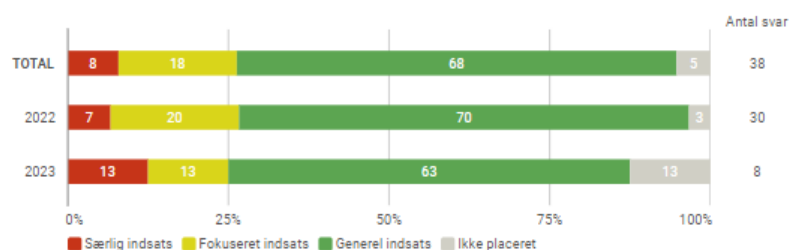
Resultater for Talesproglige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023 og 2022.

Kilde: Rambøll Sprog.

Resultater for Før-skriftlige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

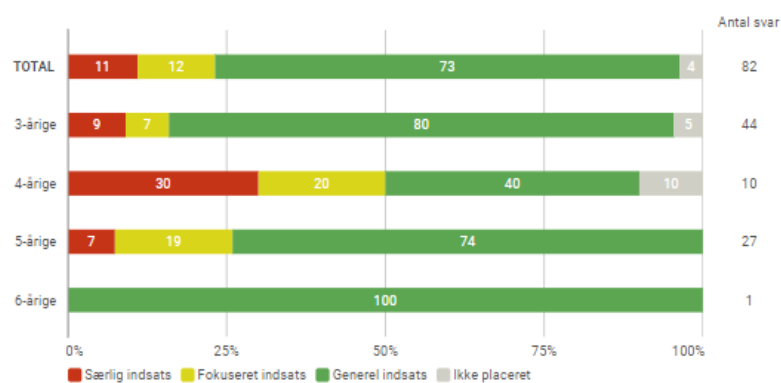
Note: Figuren viser resultater for perioden 2023 og 2022.

OBS: Vær opmærksom på at de 3-årige ikke placeres i en indsatsgruppe for Før-skriftlige færdigheder og derfor ikke indgår i denne visning.

Kilde: Rambøll Sprog.

Resultater – Opdelt på alder

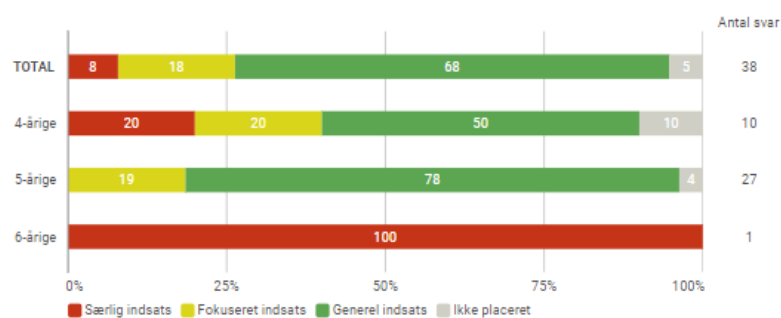
Resultater for Talesproglige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023 og 2022.

Kilde: Rambøll Sprog.

Resultater for Før-skriftlige færdigheder opdelt på indsatsgrupper

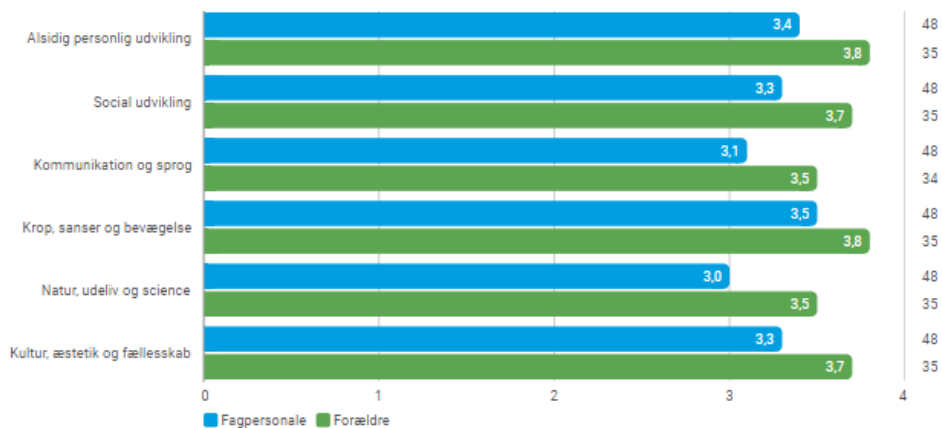
Note: Figuren viser resultater for perioden 2023 og 2022.

OBS: Vær opmærksom på at de 3-årige ikke placeres i en indsatsgruppe for Før-skriftlige færdigheder og derfor ikke indgår i denne visning.

Kilde: Rambøll Sprog.

Resultater - dialog

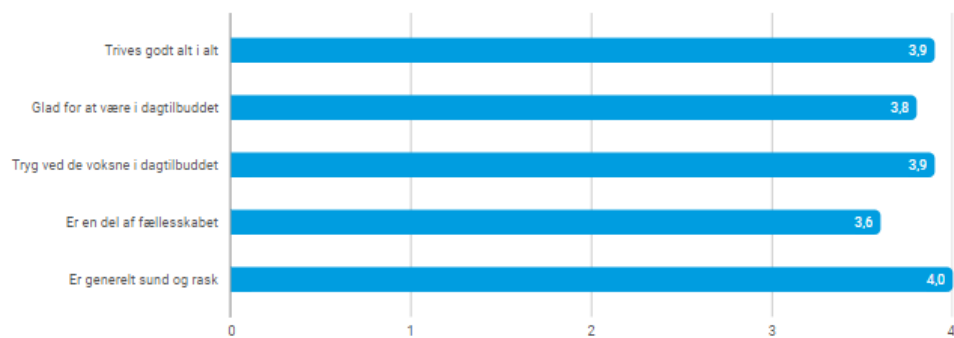
Resultater for de seks læreplanstemaer

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023.

Kilde: Rambøll Dialog.

Resultater for Trivsel og sundhed fordelt på enkeltpørgsmål

Note: Figuren viser resultater for perioden 2023. Figurens resultater er baseret på forældrenes besvarelser.

Kilde: Rambøll Dialog.